

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2017 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Justyna Supińska
Protokolant:	sekr. sąd. Agnieszka Kaim

po rozpoznaniu w dniu 13 października 2017 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości układowej z siedzibą w G.

przeciwko K. G.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego K. G. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości układowej z siedzibą w G. kwotę 740 złotych (siedemset czterdzieści złotych) wraz z odsetkami:

- ustawowymi liczonymi za okres od dnia 02 września 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku,
- ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie umarza postępowanie;

III. zasądza od pozwanego K. G. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości układowej z siedzibą w G. kwotę 198,51 złotych (sto dziewięćdziesiąt osiem złotych pięćdziesiąt jeden groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje ściągnąć od powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości układowej z siedzibą w G. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 41 złotych (czterdzieści jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych tymczasowo wypłaconych przez Skarb Państwa;

V. nakazuje ściągnąć od pozwanego K. G. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 569,13 złotych (pięćset sześćdziesiąt dziewięć złotych trzynaście groszy) tytułem zwrotu kosztów sądowych tymczasowo wypłaconych przez Skarb Państwa.

Sygn. akt VI GC 2587/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 02 września 2015 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości układowej z siedzibą w G. domagał się zasądzenia od pozwanego K. G. kwoty 793,28 złotych wraz z odsetkami ustawowymi licznymi za okres od dnia 02 września 2015 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 03 kwietnia 2013 roku strony zawarły umowę sprzedaży towarów. Zgodnie z treścią umowy powód zobowiązał się m. in. oferować pozwanemu towary odpowiadające jakościowo wymogom obowiązujących norm, a także sprzedawać posiadane przez siebie wyroby, opakowania i inne towary w asortymencie i ilościach określonych w zamówieniach pozwanego. Pozwany zobowiązał się natomiast zapłacić za zakupy dokonane u powoda w terminach określonych na fakturach VAT.

Pozwany nie spłacił w terminie należności udokumentowanych załączonymi do pozwu fakturami VAT. W dniu 04 czerwca 2014 roku powód wystawił notę odsetkową numer (...), na podstawie której obciążył pozwanego odsetkami ustawowymi za spłatę należności po upływie terminu wskazanego na fakturach VAT, która to należność, mimo wezwania, nie została uiszczona.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym w dniu 14 września 2015 roku w sprawie o sygn. akt VI GNc 4364/15 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od powyższego orzeczenia pozwany K. G. wniósł o oddalenie powództwa wskazując w uzasadnieniu, iż strony łączyła umowa sprzedaży z dnia 03 kwietnia 2013 roku i w ramach tej umowy pozwany nabył od powoda w okresie od dnia 16 lipca 2013 roku do dnia 04 lutego 2014 roku szereg towarów, za co powód wystawił pozwanemu faktury VAT wskazane w pozwie. Pozwany przyznał, że faktury te zostały zapłacone przez niego z opóźnieniem.

Pozwany zaprzeczył jednakże, ażeby powodowi przysługiwało prawo domagania się odsetek za opóźnienie w zapłacie tych faktur VAT i to w kwocie 793,28 złotych, gdyż w 2013 roku powód pozwał pozwanego o zapłatę tych odsetek na podstawie pozwu złożonego w sprawie o sygn. akt VI GNc 6188/13, a następnie – wskutek pozaprosesowych negocjacji, cofnął pozew i zrzekł się roszczenia.

Pozwany podniósł nadto zarzut potrącenia dochodzonej przez powoda wierzytelności z wierzytelnością, która przysługuje pozwanemu wobec powoda z tytułu odszkodowania za niewykonanie umowy sprzedaży rozdzielnicy z lipca 2013 roku. Pozwany wówczas mailem z dnia 15 lipca 2013 roku zamówił u powoda rozdzielnicę marki E. niezbędną mu do wykonania umowy z dnia 11 lipca 2013 roku zawartej z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w K. Zarządem Zlewni S. i S. w Ż.. Pozwany przyjął zamówienie, jednak go nie wykonał. Wskutek zaś bezskutecznego oczekiwania na rozdzielnicę pozwany opóźnił się z wykonaniem swojej umowy, wskutek czego poniósł – w drodze potrącenia z należnym mu wynagrodzeniem – karę umowną za opóźnienie w kwocie 1 988,91 złotych. Wynagrodzenie pozwanego miało bowiem wynieść kwotę 47 355 złotych, a pozwany otrzymał kwotę 45 366,09 złotych w wyniku wskazanego w tytule pomniejszenia o notę numer 1/2013. Zapłacona przez pozwanego kara umowna w kwocie 1 988,91 złotych stanowi szkodę pozwanego, za którą odpowiedzialność ponosi powód, który nie wykonał zobowiązania z umowy sprzedaży elementów rozdzielnicy. W tej sytuacji pozwany potrącił wierzytelność dochodzoną przez powoda od pozwanego z powyższą wierzytelnością pozwanego o odszkodowanie w kwocie 1 988,91 złotych za niewykonanie przez powoda umowy sprzedaży rozdzielnicy.

Pismem z datą w nagłówku „dnia 24 listopada 2015 roku” (k. 44 akt) powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości układowej z siedzibą w G. cofnął pozew w zakresie żądania kwoty 53,28 złotych wraz ze zrzeczeniem się roszczenia. W uzasadnieniu powód wskazał, że składając pozew w niniejszej sprawie o roszczenie z tytułu odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego zawarł w nim także roszczenie o odsetki wynikające z faktury VAT numer (...) z dnia 20 sierpnia 2013 roku, które były objęte pozwem wniesionym przez powoda w sprawie o sygn. akt VI GNc 6188/13 przeciwko K. G..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 03 kwietnia 2013 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. jako sprzedawca i K. G. jako kupujący zawarli ramową umowę numer (...) o sprzedaży towarów.

umowa o sprzedaży towarów wraz z oświadczeniem i upoważnieniem – k. 13-15 akt, zeznania świadka A. K. – protokół skrócony rozprawy z dnia 18 września 2017 roku – k. 47-48 akt sprawy o sygn. akt V GCps 24/17, zeznania pozwanego K. G. – protokół skrócony rozprawy z dnia 18 września 2017 roku – k. 48-49 akt sprawy o sygn. akt V GCps 24/17, zeznania świadka A. G. – protokół skrócony rozprawy z dnia 25 listopada 2016 roku – k. 138-140 akt (zapis cyfrowy 00:03:24-00:40:32)

W okresie od dnia 16 lipca 2013 roku do dnia 4 lutego 2014 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. sprzedawała K. G. towary elektrotechniczne i wystawiła z tego tytułu siedemnaście faktur VAT o numerach: (...).

Należności wynikające z powyższych faktur VAT zostały uiszczone przez K. G. po terminie.

Odsetki z tytułu zapłaty należności stwierdzonych powyższymi fakturami VAT po terminie płatności wyniosły 793,28 złotych.

nota odsetkowa numer (...) – k. 12 akt, zeznania świadka A. G. – protokół skrócony rozprawy z dnia 25 listopada 2016 roku – k. 138-140 akt (zapis cyfrowy 00:03:24-00:40:32)

K. G. w dniu 11 lipca 2013 roku zawarł z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w K. Zarządem Zlewni S. i S. w Ż. umowę na wykonanie modernizacji rozdzielni głównej RG Z. w P..

zgłoszenie zakończenia robót/wniosek o odbiór – k. 33 akt, protokół numer (...) – k. 34-36 akt, zeznania świadka A. G. – protokół skrócony rozprawy z dnia 25 listopada 2016 roku – k. 138-140 akt (zapis cyfrowy 00:03:24-00:40:32), zeznania pozwanego K. G. – protokół skrócony rozprawy z dnia 18 września 2017 roku – k. 48-49 akt sprawy o sygn. akt V GCps 24/17

Mailem z dnia 15 lipca 2013 roku A. G. w imieniu K. G. zwrócił się do A. K. – pracownika (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. o dostarczenie wskazanych wyszczególnionych w załączniku elementów potrzebnych do wykonania rozdzielnic w związku z umową zawartą z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w K. Zarządem Zlewni S. i S. w Ż..

Czas oczekiwania na te elementy wynosić miał około miesiąca. Elementy te (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. miała zakupić od producenta – (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G..

Po około dwóch tygodniach zamówione elementy zostały dostarczone, za wyjątkiem jednej z dwóch części obudowy rozdzielnic o symbolu IP40.

Po upływie kolejnego tygodnia, A. G. dowiedział się, że (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. nie dostarczy (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. pozostałej części zamówienia, tj. połowy obudowy rozdzielnic, ze względu na brak płatności ze strony (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G..

Brakujący element syn K. A. Ł. G. zamówił niezwłocznie w innej hurtowni. Czas oczekiwania na ten element oraz czas złożenia tego elementu wynosił około dwóch tygodni.

zeznania świadka A. K. – protokół skrócony rozprawy z dnia 18 września 2017 roku – k. 47-48 akt sprawy o sygn. akt V GCps 24/17, zeznania pozwanego K. G. – protokół skrócony rozprawy z dnia 18 września 2017 roku – k. 48-49 akt sprawy o sygn. akt V GCps 24/17, zeznania świadka F. G. – k. 170 akt, zeznania świadka A. G. – protokół skrócony

rozprawy z dnia 25 listopada 2016 roku – k. 138-140 akt (zapis cyfrowy 00:03:24-00:40:32), wydruk korespondencji mailowej z dnia 15 lipca 2013 roku wraz z zamówieniem – k. 30-32 akt

W dniu 11 września 2013 roku K. G. zgłosił zakończenie prac wykonywanych zgodnie z umową numer (...) z dnia 11 lipca 2013 roku.

W dniu 27 września 2013 roku dokonano odbioru tych prac bez żadnych uwag.

W dniu 01 października 2013 roku Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w K. przelał na rachunek bankowy K. G. kwotę 45 366,09 złotych wskazując, że kwota ta została pomniejszona o notę numer 1/2013.

zgłoszenie zakończenia robót/wniosek o odbiór – k. 33 akt, protokół numer (...) – k. 34-36 akt, potwierdzenie przelewu – k. 37 akt

Pozwem z dnia 11 grudnia 2013 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. domagał się zasądzenia od pozwanego K. G. kwoty 1 480,03 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tym kwoty 1 438,03 złotych tytułem niezapłaconej faktury VAT numer (...) oraz kwoty 42 złotych z tytułu skapitalizowanych odsetek od tej faktury VAT naliczonych za okres od dnia wymagalności do dnia 10 grudnia 2013 roku.

Postanowieniem z dnia 19 marca 2014 roku Sąd Rejonowy w Gdyni uchylił nakaz zapłaty wydany dnia 08 stycznia 2014 roku przez Sąd Rejonowy w Gdyni w tej sprawie i umorzył postępowanie z uwagi na cofnięcie pozwu wraz ze zrzeczeniem się roszczenia.

pozew – k. 3-4 akt sprawy o sygn. akt VI GNc 6188/13, postanowienie z dnia 19 marca 2014 roku – k. 29 akt sprawy o sygn. akt VI GNc 6188/13

W dniu 04 czerwca 2014 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości układowej z siedzibą w G. wystawił K. G. notę odsetkową numer (...) na kwotę 793,28 złotych.

nota odsetkowa – k. 12 akt

Pismem z dnia 04 grudnia 2014 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości układowej z siedzibą w G. wezwała K. G. do zapłaty kwoty 793,28 złotych stwierdzonej notą odsetkową numer (...).

wezwanie do zapłaty – k. 16 akt

W toku procesu, pismem z datą w nagłówku „dnia 02 lutego 2016 roku” K. G. wezwał (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości układowej z siedzibą w G. do zapłaty kwoty 1 988,91 złotych z tytułu odszkodowania za niewykonanie umowy sprzedaży elementów rozdzielnic marki E., co spowodowało opóźnienie w wykonaniu umowy z dnia 11 lipca 2013 roku z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w K. Zarządem Zlewni S. i S. w Ż., a w konsekwencji naliczenie i potrącenie przez ten podmiot kary umownej za opóźnienie w powyższej kwocie.

wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania i wydrukiem z systemu śledzenia przesyłek –k. 70-71 akt

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, których zarówno autentyczność, jak i prawdziwość w zakresie twierdzeń w nich zawartych, nie budziła wątpliwości Sądu, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary, tym bardziej, że nie były one kwestionowane w zakresie ich mocy dowodowej przez żadną ze stron. Sąd uwzględnił także dokumenty znajdujące się w aktach sprawy o sygn. akt VI GNc 6188/13 w zakresie pozwu i postanowienia z dnia 19 marca 2014 roku.

Pozostałe dokumenty dołączone do akt nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż nie wnosiły do sprawy nowych i istotnych okoliczności.

Sąd wziął pod uwagę również oświadczenia stron uwzględniając je jednakże w takim jedynie zakresie, w jakim nie były one kwestionowane przez stronę przeciwną.

Postanowieniem z dnia 13 października 2017 roku Sąd pominął dowód z zeznań powoda, albowiem osoby uprawnione do reprezentowania powoda, mimo prawidłowego wezwania, nie stały się na rozprawę bez usprawiedliwienia. Nadto Sąd oddalił wniosek pozwanego o zobowiązanie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w K. do przedłożenia dokumentów w postaci noty księgowej numer (...) wystawionej pozwanemu obejmującej karę umowną za opóźnienie w wykonaniu umowy z dnia 11 lipca 2013 roku o numerze (...) oraz informacji, czy i w jaki sposób pozwany zapłacił temu podmiotowi karę umowną objętą tą notą księgową, mając na uwadze, że obowiązek wykazania tych okoliczności spoczywał na pozwanym, zaś pozwany nie wykazał, że zwracał się do tego podmiotu o dokument w postaci noty księgowej i miał jakiegokolwiek trudności w jego uzyskaniu (będąc stroną umowy i obciążonym zapłatą karą umowną z tej noty), a także mając na względzie, że jakiegokolwiek oświadczenia składane przez ten podmiot naruszałyby zasadę bezpośredniości postępowania i stanowiłyby niedozwolone obejście przepisów o dowodzie z zeznań świadków.

Sąd ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie oparł się także na zeznaniach świadków: A. G., F. G., A. K. oraz pozwanego K. G..

Odnosząc się do zeznań świadka A. G. – syna pozwanego K. G., który pomagał pozwanemu w jego działalności gospodarczej i zamawiał u powoda elementy potrzebne do wykonania rozdzielnicy w celu wykonania umowy zawartej z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w K., to Sąd uznał je za wiarygodne, w szczególności w zakresie, w jakim świadek ten wskazywał, że zamówił niezbędne elementy w drodze zamówienia mailowego, że otrzymał zamówione części poza drugą połową obudowy rozdzielnicy, że tę część zamówił w innej hurtowni. Sąd jednakże nie dał wiary jego zeznaniom w części, w jakiej wskazywał on, że z uwagi na opóźnienie w wykonaniu umowy przez powoda została pozwanemu naliczona kara umowna i że wyłączną tego przyczyną było niewykonanie przez powoda umowy łączącej strony niniejszego procesu, o czym szerzej w poniższej części uzasadnienia.

Odnosząc się do zeznań świadka F. G. – przedstawiciela handlowego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G., to jakkolwiek uznając je za wiarygodne, nie miały one znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, jako, że świadek ten nie miał wiedzy i nie pamiętał szczegółów dotyczących umowy między stronami procesu.

Odnosząc się natomiast do zeznań świadka A. K. – pracownika powoda, to Sąd uznał je za wiarygodne i oparł się na nich w szczególności w zakresie, w jakim świadek potwierdziła, że współpracowała z pozwanym i jego synem A. G. oraz, że strony zawarły w lipcu 2013 roku umowę sprzedaży elementów rozdzielnicy marki E., a także, że dostawca elementów tej rozdzielnicy, tj. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. nie dostarczyła jednej części obudowy z uwagi na brak płatności ze strony powoda, o czym informowała pozwanego, który dokonał ostatecznie zakupu tego elementu u innego dostawcy.

Za wiarygodne Sąd uznał także zeznania pozwanego K. G. w zakresie, w jakim dotyczyły one zawarcia z powodem umowy sprzedaży elementów rozdzielnicy marki E. oraz poinformowania go przez powoda, że w zakresie dostawy jednej części obudowy rozdzielnicy umowa nie zostanie zrealizowana z uwagi na nieregulowanie płatności producentowi tych elementów przez powoda oraz, że informację o tym powziął około 3 tygodni od złożenia zamówienia. Sąd uznał jego zeznania za wiarygodne także w zakresie, w jakim potwierdził, że realizacja zamówienia miała potrwać około miesiąca.

Jednakże Sąd nie dał wiary jego zeznaniom, że nałożono na niego karę umowną oraz, że przyczyną naliczenia mu przedmiotowej kary było opóźnienie w realizacji umowy – brak na to jakiegokolwiek dowodu, w szczególności pozwany nie przedłożył noty numer 1/2013, o którą pomniejszono jego wynagrodzeniem, jak również, że było to spowodowane wyłącznie brakiem realizacji części umowy przez pozwanego – jak wynikało bowiem z materiału

dowodowego zamówienie zostało złożone w połowie lipca 2013 roku i miało być realizowane około miesiąca, zaś pozwany informację o tym, że nie będzie mu dostarczona zamówiona jedna część obudowy powziął około 3 tygodni od złożenia zamówienia, po czym niezwłocznie zamówił ten element w innej hurtowni, zaś czas oczekiwania na ten element oraz czas złożenia tego elementu wynosił po około dwa tygodnie, przy czym jak wskazał świadek A. G. „mieliśmy gotową rozdzielnię tak dzień przed terminem, na granicy terminu”. Jednocześnie Sąd zauważył, że pozwany nie przedłożył umowy łączącej go z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w K., nie wskazał nawet, jaki termin do wykonania tej rozdzielni z niej wynikał, zaś z protokołu odbioru prac wynika, że miało to miejsce w dniu 27 września 2013 roku, choć zakończenie robót zgłoszono w dniu 11 września 2013 roku.

W tej sytuacji nie sposób przyjąć, ażeby pozwany wykazał, że wykonanie przez niego umowy łączącej go z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w K. Zarządem Zlewni S. i S. w Ż. było opóźnione w stosunku do umówionego przez strony terminu (który w toku całego procesu pozostał nieznany), że naliczono z powodu owego opóźnienia pozwanemu karę (dowodem na powyższe nie jest bowiem adnotacja na przelewie o pomniejszeniu wynagrodzenia o notę numer 1/2013, której przyczyny mogły być przecież różne) oraz, że wyłączną przyczyną ewentualnej kary było opóźnienie i że było ono spowodowane przez niewykonanie umowy przez powoda.

W niniejszej sprawie powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości układowej z siedzibą w G. domagał się zasądzenia od pozwanego K. G. kwoty 793,28 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi za okres od dnia 02 września 2015 roku do dnia zapłaty tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych od zapłaconych po terminie przez pozwanego K. G. należności z tytułu umów sprzedaży stwierdzonych fakturami VAT.

Pozwany wobec roszczenia pozwu zarzucił, że w 2013 roku powód pozwał go o zapłatę tych odsetek w sprawie rozpoznawanej pod sygn. akt VI GNC 6188/13, a następnie cofnął pozew i zrzekł się roszczenia, ponadto podniósł zarzut potrącenia dochodzonej przez powoda wierzytelności z wierzytelnością, która przysługuje mu wobec powoda z tytułu odszkodowania za niewykonanie umowy sprzedaży elementów rozdzielnic z lipca 2013 roku.

Pismem z datą w nagłówku „dnia 24 listopada 2015 roku” (k. 44 akt) powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości układowej z siedzibą w G. cofnął pozew co do żądania kwoty 53,28 złotych wraz ze zrzeczeniem się roszczenia.

Zgodnie z treścią art. 355 § 1 k.p.c. Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Zgodnie zaś z art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku.

W niniejszej sprawie powód cofnął pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia, a zatem zgoda pozwanego na dokonanie tej czynności nie była wymagana. Sąd zaś oceniając powyższą czynność procesową powoda z punktu widzenia przesłanek określonych w art. 203 k.p.c. nie dopatrył się, ażeby była ona sprzeczna z prawem lub zasadami współzycia społecznego lub by zmierzała do obejścia prawa.

Uznając zatem, iż czynność powoda jest zgodna z prawem, Sąd na podstawie art. 355 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 i 4 k.p.c. umorzył postępowanie w zakresie wynikającym z oświadczenia o cofnięciu pozwu (punkt II wyroku).

W ocenie Sądu powództwo po ograniczeniach wynikających z cofnięcia pozwu zasługiwało na uwzględnienie.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do podniesionego przez pozwanego K. G. zarzutu zrzeczenia się przez powoda roszczenia, to wskazać należy, że w sprawie rozpoznawanej przed Sądem Rejonowym w Gdyni pod sygn. akt VI GNC 6188/13 powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. domagał się zasądzenia od pozwanego K. G. kwoty 1 480,03 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty (w tym kwoty 1 438,03 złotych tytułem niezapłaconej faktury VAT numer (...) oraz kwoty 42 złotych z tytułu skapitalizowanych odsetek od tej faktury VAT liczonych od dnia wymagalności należności do dnia 10 grudnia 2013 roku).

Natomiast w niniejszej sprawie powód domaga się skapitalizowanych odsetek od należności stwierdzonych fakturami VAT: (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) i (...). Wobec zaś cofnięcia przez powoda pozwu wraz ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty 53,28 złotych stanowiącej odsetki ustawowe za opóźnienie świadczenia pieniężnego stwierdzonego fakturą VAT numer (...) z dnia 20 sierpnia 2013 roku, zarzut zrzeczenia się roszczenia co do pozostałej dochodzonej w tym procesie należności pozostał niezasadny. Powód nie zrzekł się bowiem roszczenia co do skapitalizowanych odsetek ustawowych z tytułu opóźnienia w płatności pozostałych szesnastu faktur VAT.

Odnosząc się do natomiast podniesionego przez pozwanego K. G. zarzutu potrącenia z kwotą dochodzoną pozwem mającej mu przysługiwać wobec powoda wierzytelności w kwocie 1 988,91 złotych z tytułu odszkodowania za niewykonanie umowy sprzedaży elementów rozdzielnicy marki E., co miało spowodować opóźnienie w wykonaniu przez pozwanego umowy oraz naliczenie i potrącenie z należnego mu wynagrodzenia kary umownej za opóźnienie w powyższej kwocie, to wskazać należy, że złożony przez pozwanego w toku niniejszego postępowania zarzut potrącenia nie mógł odnieść zamierzonego przez niego skutku i to z kilku powodów.

Zauważyć w pierwszej kolejności należy, że procesowy zarzut potrącenia jest związany z potrąceniem w sensie materialnoprawnym, ponieważ bez dokonania potrącenia jest on nieskuteczny. W związku z tym, jeśli dojdzie do procesu o roszczenie wierzyciela wzajemnego, obrona pozwanego polega nie na zgłoszeniu zarzutu potrącenia, lecz de facto na podniesieniu zarzutu nieistnienia roszczenia powoda ze względu na umorzenie wierzytelności poza procesem (jej wygaśnięcie). Zarówno wtedy, gdy oświadczenie o potrąceniu zostało złożone poza procesem, jak i wtedy, gdy złożono je łącznie z zarzutem w procesie, skuteczność tego zarzutu (potrącenia) jako czynności procesowej jest zależna od skuteczności samego potrącenia, jako czynności materialnoprawnej, albowiem to ono – oświadczenie o potrąceniu, stanowi podstawę materialnoprawną zarzutu potrącenia.

Nie ma oczywiście przy tym wątpliwości, że podniesienie w odpowiedzi na pozew, czy późniejszym piśmie procesowym w toku postępowania zarzutu potrącenia jest równoznaczne ze złożeniem oświadczenia o potrąceniu, jeżeli oświadczenie takie nie zostało złożone wcześniej.

Odnosząc się do kwestii skuteczności oświadczenia o potrąceniu złożonego w przedmiotowej sprawie podkreślić należy, iż zostało ono złożone przez pełnomocnika pozwanego i mimo, że pełnomocnictwo procesowe nie obejmuje z mocy prawa umocowania do złożenia, ani też do przyjęcia oświadczenia o potrąceniu, w ocenie Sądu, można przyjąć, iż – odnośnie złożenia takiego oświadczenia – pełnomocnictwo zostało udzielone w sposób dorozumiany, gdyż jest to w interesie mocodawcy – pozwanego (zmierza bowiem do wygrania przez mocodawcę procesu). Jak wskazał wyrok z dnia 04 lutego 2004 roku (sygn. akt I CK 181/03) Sąd Najwyższy – wprawdzie przewidziany w art. 91 k.p.c. zakres umocowania pełnomocnika procesowego nie uprawnia go do złożenia materialnoprawnego oświadczenia o potrąceniu, jednak ze względu na założenie działania mocodawcy ukierunkowanego na wygranie procesu, racjonalne jest założenie, iż zakresem umocowania strona objęła także złożenie w jej imieniu określonego oświadczenia woli, niezbędnego dla obrony jej praw w procesie. Uzasadnieniem dla takiego poglądu jest domniemanie celowego działania pełnomocnika, reprezentującego i chroniącego interes swojego mocodawcy. W ślad za tym domniemaniem przyjmuje się, że tego rodzaju zarzut, mimo charakteru i skutku materialnoprawnego, do jakiego zmierza, jest w istocie konsekwencją podjęcia przez pozwanego celowej obrony przed dochodzonym wobec niego roszczeniem, wobec czego należy założyć, że udzielając pełnomocnictwa procesowego w takim właśnie celu mocodawca godzi się i akceptuje również i tego rodzaju działanie swojego pełnomocnika. Jeśli nie zostanie ono odwołane do zakończenia procesu – można zasadnie przyjąć, że zostało skutecznie złożone w ramach racjonalnie prowadzonej obrony.

Odmienne natomiast kształtują się wymogi skuteczności złożenia oświadczenia o potrąceniu, gdy chodzi o adresata takiego oświadczenia. W tym względzie Sąd Najwyższy zajął stanowisko, że dla skuteczności oświadczenia o potrąceniu, złożonego w procesie, ale i poza nim, ze względu na obowiązującą teorię oświadczeń woli uzależniającą powstanie prawem przewidzianego skutku prawnokształtującego danego oświadczenia woli od jego dojścia do adresata (art. 61 § 1 k.c.), konieczne jest dostarczenie takiego aktu woli strony składającej oświadczenie do strony

będącej jego adresatem, a nie – jedynie do wiadomości jej pełnomocnika procesowego (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 07 marca 2013 roku, sygn. akt II CSK 476/12 wraz z uzasadnieniem).

Jeśli zatem pełnomocnik pozwanego składa w procesie, w ramach obrony przed roszczeniem powoda, oświadczenie o potrąceniu, to przewidziany w art. 498 § 2 k.c. skutek wzajemnego umorzenia obu wierzytelności wystąpi z chwilą wystąpienia podstaw faktycznych do przyjęcia, że oświadczenie takie dotarło do strony, wobec której zostało ono skierowane, tj. w niniejszej sprawie do powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości układowej z siedzibą w G., a nie jego pełnomocnika.

A zatem dorozumiane udzielenie pełnomocnictwa nie może dotyczyć przyjęcia oświadczenia o potrąceniu, bowiem oświadczenie to wywołuje – w niniejszej sprawie dla strony powodowej – niekorzystne skutki. Do przyjęcia oświadczenia o potrąceniu konieczne jest zatem pełnomocnictwo szczególne lub doręczenie takiego oświadczenia stronie osobiście (tak m.in. Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 29 maja 2013 roku, sygn. akt I ACa 89/13 oraz Sąd Okręgowy w Bydgoszczy w wyroku z dnia 18 kwietnia 2014 roku, sygn. akt VIII Ga 22/14), co w niniejszej sprawie nie miało miejsca. Pełnomocnik pozwanego zawarł bowiem oświadczenie o potrąceniu (poprzez podniesienie zarzutu potrącenia) w sprzeciwie od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, który doręczony został pełnomocnikowi powoda, a nie samemu powodowi.

Nadto wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 498 k.c. gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Skutek kompensaty ustawowej wymaga zatem następujących warunków: złożenia oświadczenia woli, istnienia wierzytelności przeciwstawnych, tj. takich, które przysługują dwóm podmiotom prawa cywilnego występującym względem siebie w podwójnej roli: dłużnika i wierzyciela, wymagalności wierzytelności (co najmniej potrącającego) i jednorodności świadczeń.

W niniejszej sprawie pozwany K. G., by spełnić przesłankę wymagalności, zobowiązany był doręczyć powodowi wezwanie do zapłaty, dopiero bowiem, gdy wierzytelność przedstawiana do potrącenia jest wymagalna, oświadczenie o potrąceniu wywołać może skutek w postaci umorzenia wierzytelności (o ile pozostałe warunki zostaną spełnione).

Tymczasem, w niniejszej sprawie takie wezwanie do zapłaty zostało skierowane już w toku procesu, dopiero w dniu 02 lutego 2016 roku (k. 70 akt), a zatem w chwili składania oświadczenia o potrąceniu przez pozwanego (a to ta chwila decyduje o ewentualnej skuteczności potrącenia), wierzytelność pozwanego jeszcze nie była wymagalna.

Nie było też wątpliwości, że skoro pozwany zgłosił zarzut potrącenia przedstawiając do potrącenia wierzytelność, to zgodnie z treścią art. 6 k.c. powinien wykazać istnienie i wysokość tej wierzytelności. Jak podkreślił Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 08 sierpnia 2005 roku (sygn. akt I ACa 1053/05, OSA w K. 2006/2/5) zarzut potrącenia jest w istocie formą dochodzenia roszczenia, zrównaną w skutkach z powództwem. Mają zatem do niego zastosowanie wymagania stawiane wobec pozwu w zakresie określenia żądania, przytoczenia okoliczności faktycznych oraz wskazania dowodów na ich poparcie, a w szczególności dokładne określenie wierzytelności, jej wysokości, a wreszcie wykazania jej istnienia. Samo oświadczenie o potrąceniu nie jest bowiem dowodem na istnienie przesłanek potrącenia ustawowego z art. 498 k.c.

W niniejszej sprawie pozwany K. G. do potrącenia przedstawił mającą mu przysługiwać wobec powoda wierzytelność w kwocie 1 988,91 złotych jako odszkodowanie za nienależyte wykonanie przez powoda umowy sprzedaży w części dotyczącej jednego z elementów obudowy rozdzielniczy.

Zgodnie z treścią art. 471 k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Odszkodowanie za niewykonanie umowy dochodzone na podstawie tego przepisu jest świadczeniem mającym powetować szkodę spowodowaną niewłaściwym działaniem lub

zaniechaniem dłużnika. Jest to więc roszczenie mające na celu wyrównanie uszczerbku wywołanego nieprawidłowym zachowaniem kontrahenta, a nie wymuszanie na nim zobowiązania zgodnie z treścią umowy. Odpowiedzialność odszkodowawcza dłużnika aktualizuje się jednakże tylko w przypadku spełnienia jej podstawowych przesłanek, tj. niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, powstania po stronie wierzyciela szkody w znaczeniu uszczerbku majątkowego, istnienia związku przyczynowego pomiędzy niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania a szkodą oraz stwierdzenia, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiada.

Podkreślić przy tym należy, iż ciężar dowodu istnienia wyżej wymienionych przesłanek spoczywa na wierzycielu (tu – na pozwanym). Dłużnik ponosi odpowiedzialność dopiero wtedy, gdy wierzyciel udowodni, iż na skutek nienależytego wykonania umowy poniósł szkodę, która pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z nienależytym wykonaniem umowy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2004 roku, sygn. akt I CK 281/04, LEX numer 146366).

W ocenie Sądu pozwany K. G. zdołał wykazać, że strony procesu łączyła umowa sprzedaży, której przedmiotem były m. in. dwie części obudowy rozdzielniczy marki E. o symbolu IP40 oraz, że powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości układowej z siedzibą w G. przyjął to zamówienie, ale wykonał je jedynie częściowo, gdyż nie dostarczył pozwanemu K. G. jednej z dwóch zamówionych obudów tej rozdzielniczy.

Pozwany jednakże w ocenie Sądu nie wykazał, ażeby w ogóle nałożona została na niego kara umowa w kwocie 1 988,91 złotych, na tę okoliczność pozwany nie przedstawił bowiem żadnych dowodów, w szczególności bowiem dowodem na powyższą okoliczność nie jest protokół numer (...), w którym wskazano jako wartość prac kwotę 47 355 złotych brutto oraz potwierdzenie przelewu na kwotę 45 366,09 złotych, w którym wskazano, że faktura VAT numer (...) została pomniejszona o notę numer 1/2013. Pozwany nie przedstawił bowiem tej noty, nie jest więc możliwe ustalenie, z jakiego tytułu kwota ta została naliczona, tym bardziej, że protokół obioru prac nie zawiera żadnych uwag, w tym także co do ewentualnego opóźnienia w wykonaniu przedmiotu umowy. Sąd miał przy tym na uwadze, że wprawdzie pozwany – reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, złożył wniosek o zobowiązanie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w K. do przedłożenia dokumentów w postaci noty księgowej numer (...) wystawionej pozwanemu oraz informacji, czy i w jaki sposób pozwany zapłacił temu podmiotowi kwotę objętą tą notą księgową, niemniej jednakże Sąd wniosek ten oddalił mając na uwadze, że obowiązek wykazania tych okoliczności spoczywał na pozwanym po myśli art. 6 k.c., zaś pozwany nie wykazał, że zwracał się do tego podmiotu o te dokumenty i miał jakiegokolwiek trudności w ich uzyskaniu (będąc przecież stroną umowy i obciążonym zapłatą kwoty z tej noty), a także mając na względzie, że jakiegokolwiek oświadczenia składane w ten sposób naruszałyby zasadę bezpośredniości postępowania i stanowiłyby niedozwolone obejście przepisów o dowodzie z zeznań świadków.

Wreszcie pozwany nie zdołał wykazać, że ewentualnie wynikająca z noty numer 1/2013 kwota nie tylko, jak wskazano powyżej, stanowiła karę umowną, ale że została ona naliczona pozwanemu za niewykonanie jego zobowiązania w terminie. Na powyższą okoliczność pozwany również nie przedstawił bowiem żadnych dowodów, w szczególności umowy, z której wynikałby termin wykonania jego zobowiązania. W tej sytuacji przyjąć należało, że nie zdołał on wykazać, że w ogóle do opóźnienia doszło i co więcej – że wyłączną tego przyczyną było niewykonanie umowy przez powoda.

Mając powyższe rozważania na uwadze, zdaniem Sądu, pozwany nieskutecznie powołał się na umorzenie wierzytelności dochodzonej pozwem wskutek złożonego przez niego oświadczenia o potrąceniu.

W świetle powyższego uznając roszczenie powoda za zasadne, Sąd w punkcie I wyroku orzekł zgodnie z żądaniem pozwu zmodyfikowanym na skutek częściowego cofnięcia powództwa, na podstawie art. 535 k.c. w związku z art. 481 k.c. i art. 482 k.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie III wyroku zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów określoną w art. 100 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c.

W niniejszej sprawie powód wygrał sprawę w 93,28%, a pozwany w 6,72%. Koszty poniesione przez powoda wyniosły kwotę 227 złotych (opłata sądowa od pozwu – 30 złotych, koszty zastępstwa procesowego – 180 złotych, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 złotych). Koszty poniesione przez pozwanego wyniosły kwotę 197 złotych (koszty zastępstwa procesowego – 180 złotych, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 złotych). Powodowi zatem należy się zwrot kosztów procesu w kwocie 211,75 złotych (93,28% z kwoty 227 złotych), zaś pozwanemu – w kwocie 13,24 złotych (6,72% z kwoty 197 złotych). Po skompensowaniu obu powyższych kwot pozwany powinien zwrócić powodowi kwotę 198,51 złotych, którą Sąd zasądził na jego rzecz w punkcie III wyroku.

W punkcie IV i V wyroku Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, poz. 623 ze zmianami) nakazał ściągnąć odpowiednio od powoda i pozwanego kwoty: 41 złotych i 569,13 złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych tymczasowo wypłaconych przez Skarb Państwa zgodnie z postanowieniem z dnia 20 stycznia 2017 roku jako zwrot kosztów podróży świadka A. G. (w odpowiednim stosunku, w jakim każda ze stron przegrała niniejszy proces).